

Forhold. Det gaar der som alle Begne. Skal jeg have en Højtidsfrakke, gaar jeg til en fin Strædder, skal jeg have en Frakke til at gaa i Stalden og Marken med, behøver jeg ikke at gaa til en Hovedstadsstrædder; der kan en anden gøre det lige saa fyldestgørende. Det er klart, man behøver ikke en stor Professor-Arkitekt til at bygge et Skovfogedhus, jeg tror endogsaa, at et Skovfogedhus konstrueres mange Gange billigere, nok saa hensigtsmæssigt og nok saa svarende til de lokale Forholds Krav af en Haandværker-Arkitekt som af en større Arkitekt. Det fører atter hen til dette, at man skal fordele Arbejdet saaledes, at enhver Kategori kommer til at arbejde paa det Omraade, som denne Kategori specielt er inde i. Saa kommer endelig det fjerde Moment, det er selve Dekorativiteten. Der er det givet, at saa snart vi have en Bygningsinspektion, som i væsentlig Grad bestaar af Kunstnere, af endogsaa meget anerkendte og dygtige Kunstnere, ville de føre Kunsten ikke alene ind paa Omraader, hvor den har fuld Berettigelse til at være ene-raadende, men ogsaa ind paa de Omraader, hvor den kun skulde være en besteden Medhjælper. Det er netop et af de Forhold, hvor, efter min Formening, Bygningsinspektørvirksomheden for Øjeblikket ikke virker paa den rette Maade, og det fører atter hen til dette, at man skal søge at dele Arbejdet saaledes, at hver Kraft kommer til at virke paa sin rette Hylde.

Betragte vi nu det Lovforslag, som er forelagt, og betragte vi det navnlig i Sammenligning med det, som vi have for Øjeblikket, viser der sig ingen Fremgang. Den nuværende Institution har jo visse Mangler, der medføre, at Bygningsøkonomien ikke gennemføres saa sparsommeligt, som det var ønskeligt for os, og som den mulig kunde gennemføres, men i det ny Forslag findes der ikke noget, der kan bringe os til at forvente eller tro, at der heri kunde ske nogen Forandring, thi det er jo Elementer af alskurat samme Art som nu, der skulde virke for Fremtiden. Hvis der er Tale om at anvende anerkendte Kunstnere, der ere vante til at bevæge sig i monumentale Bygninger, hvor Forholdet mellem Netto-Arealet og Brutto-Arealet f. Eks. er 33 pCt. eller maaste endogsaa mindre, altsaa Folk, der ere vante til at bevæge sig i saadanne Bygninger, hvor det drejer sig om, at Konstruktionen skal være fuldenbt god i enhver Henseende, og hvor det drejer sig om, at Kunsten skal vise sig, ikke alene i Bygningens Døre, men ogsaa i dens Indre i enhver Detail, hvor de saa at sige skulde lave Tegninger til enhver Sten, der indsættes i Bygningen, ville disse

Kunstnere selvfølgelig ikke kunne fordybe sig i de mange smaa Opgaver, som tilsammen danne en ikke saa ganske ringe Mængde af Statens Bygningsvæsen. Og denne ny Bygningsinspektion, som Ministeriet nu foreslaar, er jo, som sagt, alskurat af samme Beskaffenhed som den tidligere. For Bygningsinspektørernes Bedkommende er der ikke nogen som helst Forstel, saa vidt jeg kan se, og det er jo oven i Købet forbudt disse Mænd, hvad allerede det ærede Medlem fra Hørning (Neergaard) har nævnt, at bestæftige sig med den eneste Gren af deres Virksomhed, som kan holde dem ved Jorden, nemlig med private Byggeforetagender. De ere udelukkende henviste til at bygge for Stat og Kommune, med andre Ord, de ere henviste til at bygge monumentale Bygninger. Og hvad Direktøren angaar, havde der jo været en Mulighed for, at man i hans Person kunde have set en Garanti for, at Sagerne vare blevne delte paa en saadan Maade, at de rene Nyttebygninger bleve underkastede de Hensyn, som maa gøres gældende for dem, og at ved de monumentale Bygninger, Luksusbygninger, Kunsten kunde faa Lov til at raade saaledes, som den bør raade. Men det er jo ikke Tilfellet. Som man vil se af Instruksen for Bygningsdirektøren, skal han ikke alene være Herre over de andre, men tillige have sit særlige Felt, han skal bevæge sig paa, nemlig de kongelige Slotte og lignende monumentale Bygninger. Det vil med andre Ord sige: Han skal ikke alene være Professor-Arkitekt, men, om jeg saa maa sige, Overprofessor-Arkitekt. Jeg ser altsaa ikke i den Mand, efter den Maade, hvorpaa hans Virksomhed nærmere er betegnet i Instruksen, nogen som helst Garanti for, at vi ville komme ind i et andet Spor end det, vi ere i for Øjeblikket. Jeg skal her, skønt det ligger lidt uden for Sagen, dog bemærke, at jeg ogsaa med en vis Uengstelse ser paa det uhyre Virksomhedsomraade, som han er henvist til. Det forekommer mig, at vi her lave en Enehersker over Statens Bygningsvæsen og derved ville va banque om hele Sagen. Er den Mand, der staar i Spidsen som Bygningsdirektør, en meget forstandig og sparsommelig Mand, ja saa er der ingen Tvivl om, at han vil have en overordentlig heldig Indflydelse, men sæt, at det er en Kunstner og professo, da vil han paa Grund af den uhyre Mændighed, som bliver lagt i hans Haand, være i Stand til at tringe os, der sidde her og skulde bevilge Penge, efter min Mening fra Dyden og i Galmen. Nu have vi dog, da vi ikke have en saadan Enhed over det hele, det Haab, at nogle Bygningsinspektører kunne